

FOU-BREV

Forsknings-, innovasjons-, og utdanningsnytt

Foto: (CC) NASA Earth Observatory / Kolbjørn Blix Dahle, Andøya Space Center

Velkommen til årets første FoU-brev

Heia og velkommen til årets første FoU-brev.

2023 starter like travelt som 2022 sluttet. Sverige har overtatt ledelsen i EU og har planer om å lande store deler av Fit for 55-pakken i vår. Men formannskapet åpnet i Arktis, og det er ikke tilfeldig.

Europakommisjonen har lansert sin største åpne høring noensinne, og den er på EUs forsknings og innovasjonsprogrammer. Her bør nordnorske aktører kjenne sin besøkelsestid og bidra inn.

Senere i vår vil også European Year of Skills lanseres, noe som også er svært relevant for Nord-Norge. Det kan du lese mer om lenger ned.

Har du nyheter eller informasjon du vil ha med i FoU-brevet, ta kontakt på tina@northnorway.org.

God lesestund!

Hilsen Tina

I DETTE NYHETSBRUVET

ÅPEN HØRING OM EUS
FORSKNINGS OG
INNOVASJONSPROGRAMMER

TALLENE TALER: DE TO FØRSTE
ÅRENE AV HORIZONT EUROPA

2023 ER EUROPEAN YEAR OF
SKILLS

ERRIN-MØTE OM HYDROGEN

Nord-Norges Europakontor svarer på tidenes største åpne høring i EU: kom med dine innspill

Europakommisjonen har lansert den største åpne høringen noensinne, [på fortid, nåtid og fremtiden for EUs forsknings og innovasjonsprogrammer 2021-2027.](#)

Det gir de som deltar muligheten til å legge frem erfaringer og innspill om lærdommer fra Horisont 2020, innspill om Horisont Europa sitt design og implementering opp til nå, samt identifisere prioriteringer for Horisont Europas strategiske plan for 2025-2027.

Dette inkluderer innspill om fremtidige behov for forskning og innovasjon, synergier på tvers av programmene, søknadsprosess og så videre.

Nord-Norges Europakontor jobber med et høringsinnspill på vegne av kontorets eiere og partnere, som i stor grad vil fokusere på behovet for arktisk forskning og innovasjon. Det inkluderer både behovet for et bredt fokus på arktisk forskning, og at den strategiske planen for 2025-2027 tar høyde for hvordan Arktis blir påvirket av de geopolitiske endringene som følge av krigen i Ukraina.

Har du innspill eller vil ha mer informasjon om posisjonsnotatet? Eller lurer du på hvordan vi jobber med denne type innspill? Ta kontakt på tina@northnorway.org!

Europeiske universiteter vil ha mer plass og penger til HUMSAM-fagene

Horisont Europa må styrke satsingen på samfunnsvitenskap, kunst og humaniora. Det sier The Guild, en organisasjon som har samlet de mest forskningsintensive universitetene i Europa, i sitt posisjonsnotat til Europakommisjonens åpne høring på den strategiske planen for 2025-2027.

De skriver at en større og dypere forståelse for kulturer og politikk er nødvendig for å hjelpe EU med de ulike krisene de står i, som krigen i Ukraina og effektene av pandemien.

Mer fokus på humaniora og samfunnsvitenskap er noe av det vi vil ha med i vårt posisjonsnotat til høringen, da med særlig fokus på et arktisk perspektiv.

The Guild peker også på at HUMSAM må integreres i de store prosjektene i Horisont Europa i større grad.

[les mer om posisjonsnotatet til The Guild her.](#)

Slik ser de første to årene av Horisont Europa ut i tall

Horisont Europa har startet på sitt tredje år og man begynner nå å se resultater fra oppstarten av verdens største forsknings- og innovasjonsprogram.

Hittil har cirka 12,4 % av budsjettet på 95,5 milliarder euro blitt brukt, 11,8 milliarder euro.

I følge Science Business har Brexit en stor innvirkning på Storbritannias deltakelse, som gjør at deres deltakelse nå er halvert sammenlignet med før Brexit. Dette er ikke overraskende, ettersom Storbritannias tilknytning til Horisont Europa fremdeles ikke er avklart.

En viktig bit å ha med seg, er at det er vanlig at mesteparten av budsjettet brukes i de siste årene av rammeprogrammet. Som vil bety at det vil bli mange muligheter for nordnorske aktører i Horisont Europa i årene som kommer.

Nesten 5000 prosjekter har blitt tildelt og signert, noe som betyr at suksessraten har gått

Få også med deg nyeste utgave av Europanytt!

opp, fra 12% for Horisont 2020, til 16% for Horisont Europa.

Hvis vi ser på prosjektdeltakelse fordelt på land, har Norge gått opp fra 1,8% i Horisont 2020, til 2,1% for Horisont Europa, og er i topp 15. Tyskland er fremdeles det landet med størst deltakelse, men har samlet sett gått ned fra Horisont 2020.

[Les mer her.](#)

Nord-Norges Europakontor publiserer også Europanytt! I den nyeste utgaven kan du blant annet lese mer om The New European Bauhaus.

[Les nyhetsbrevet her.](#)

Sverige tok over formannskapet i EU - og de startet i Arktis

Det var ikke tilfeldig at startskuddet for Sveriges halvår i ledelsen av EU, nemlig formannskapet i Ministerrådet, gikk i Nord-Sverige og nærmere bestemt Kiruna.

– Vi har valgt å holde dette møtet i Kiruna for å vise frem en unik del av Sverige, en unik region i EU hvor det for tiden pågår en grønn industriell omstilling som er av historisk omfang.

Det sa Sveriges statsminister, Ulf Kristersson, på pressekonferansen sammen med president for Europakommisjonen, Ursula von der Leyen i Kiruna i januar.

Fra gode diskusjoner og annonsering av kjempefunn av sjeldne jordmetaller, til offisiell åpning av satellittsenter. Det var et fullpakket program da Europakommisjonen besøkte Sveriges nordligste by, Kiruna.

[Les mer her.](#)

Fra Meløy til hjertet av Brussel - les om de to elevene fra Nordland sin uke i Brussel

Det var fullt program da Tiril og Carl Wilhelm tilbragte en uke i Brussel i januar. Fra presentasjoner av Nord-Norges Europakontor, deltakelse på lynkurs om EU og EØS, til å teste belgiske vafler.

Før første gang siden 2020 har Meløy videregående skole avd. Ørnes fått muligheten til å sende to av sine elever på samfunnsfagstipendstur til Brussel. De utvalgte var Tiril Johnsen (18) og Carl Wilhelm Andersen (18), som fikk reise til EU-hovedstaden og tilbringe en uke på Nord-Norges Europakontor.

De fikk erfare Brussel som en viktig samarbeidsarena for regionale kontorene, som for eksempel Nord- Norges Europakontor.

-Vi lever i en tid der internasjonalt samarbeid er viktigere enn noensinne. I løpet av denne uken har vi fått en bedre forståelse for hvor viktig prosessene som foregår her er og et nytt perspektiv på EU og EØS, fortalte Carl Wilhelm.

2023 blir Year of Skills og EU med melding om hvordan man skal utnytte og holde på talenter

Før jul la Europakommisjonen frem et forslag om at 2023 skal være Year of Skills i EU. Dette forhandles det nå om i Europaparlamentet og Ministerrådet, og det er ventet at året vil starte i mai. Frem til da, har Europakommisjonen kommet med en lansering som er relevant for Nord-Norge: hvordan skal Europa tiltrekke og holde på talenter.

17. januar la Europakommisjonen frem en melding om hvordan EU skal utnytte talenter i Europas regioner. Denne meldingen henger sammen med Brain Drain initiativet, som kontoret gjennom [NSPA-nettverket](#) leverte et [posisjonsnotat](#) på i 2022.

Meldingen legger vekt på utfordringene som EUs regioner har med å holde på og tiltrekke seg kompetanse, noe også Nord-Norge møter på. Dette er noe av det kontoret vil følge i vår, og vi vil komme med mer informasjon. Det er ikke alt Norge vil kunne delta i, for eksempel det som ligger inn under Cohesion Policy, men dette vil kunne gi prosjektmuligheter.

[Harnessing Talent in Europe: a new boost for EU Regions](#), inneholder en mekanisme som heter Talent Booster Mechanism, som skal støtte EUs regioner som opplever negativ demografi, og som har behov for å tiltrekke seg kompetanse som adresserer dette.

Denne mekanismen er basert på 8 pilarer:

1. Et pilotprosjekt som skal hjelpe regioner med å utvikle skreddersydde strategier for å motvirke det de kaller "talent development trap".
2. Et nytt initiativ på smart tilpasning av regioner med demografisk skifte, som skal støtte regioner som ser mange unge forlate regionen.
3. Technical Support Instrument, som skal ha en utlysning som skal adressere den negative utviklingen av arbeidskraft.
4. Støtte via regionalpolitikken, som Norge ikke er en del av.
5. Utlysning innen European Urban Initiativ for stedsbaserte løsninger i regioner som sliter.
6. EU-initiativer som støtter utvikling av talenter vil få en egen nettside med informasjon om EU-politikk på disse områdene.
7. Utveksling av erfaringer og best practices i tematiske og regionale arbeidsgrupper.
8. Analytisk kunnskap som er nødvendig vil bli utviklet.

Dette vil også det svenske formannskapet fokusere på.

Det svenske formannskapet skal lede an under første del av Year of Skills, eller kompetanseåret. Det gjør de med å legge vekt på utvikling av kompetanse som matcher arbeidslivets behov. De vil også se særlig på hvordan utdanning kan bidra i det grønne skiftet, jobbe videre med Det europeiske utdanningsområdet, og gjensidig godkjenning av utdanning.

På forskning og innovasjon, er åpen forskning høyt på agendaen. Det betyr både økt tilgang til forskningsinfrastruktur, men også åpen publisering. Det forventes at Ministerrådet vil

komme med en såkalt rådsanbefaling, hvor de ser på kostnader knyttet til åpen publisering og støtte til forskningsinfrastruktur med fokus på åpen forskning.

Hvordan skal EU booste Europas industri?

– Vi europeere må også bli bedre til å pleie vår egen «cleantech» industri.

Det sa Europakommisjonens president, Ursula von der Leyen, da hun lanserte EUs nye Green Deal Industrial Plan under World Economic Forum i Davos.

Europas nye industriplan består av fire pilarer: regelverk, finansiering, kompetanse og handel. EU ønsker først og fremst regulatoriske endringer for å legge til rette for rask oppskalering og gode forhold for sektorer som er avgjørende for å nå nullutslippsmålene. Det inkluderer vind, sol, varmepumper og hydrogen blant annet.

Dette er tilsvaret på USAs mye omtalte IRA. [Les mer om talen her.](#) Første februar kom Europakommisjonen med oppfølgingen fra

talen, og mer konkret innhold. Dette er et forslag fra Europakommisjonen, som nå skal forhandles om, og vi ser allerede at flere land er skeptiske til å tillate mer statsstøtte, samt at et forslag om å ta opp mer felles lån i EU får kritikk.

Vi følger saken videre. [Les om The Green Deal Industrial Plan her.](#)

ERRIN

Nord-Norges Europakontor er medlem av European Regions Research and Innovation Network (ERRIN).

ERRIN er et Brusselbasert nettverk som skal støtte regionale og lokale aktører i å utvikle innovasjonsøkosystemer og styrke forskning og utvikling. Det er regionkontorene i Brussel som er medlemmer av nettverket på vegne av sine aktører hjemover.

Nettverket er delt opp i flere arbeidsgrupper som man kan følge, blant andre: Smart spesialisering; Energi og klimaendringer; Smart Cities; Transport; Bioøkonomi; Blå økonomi; Helse; Kulturarv og turisme; og IKT.

Vi ønsker å gi de som jobber hos kontorets eiere og partnere muligheten til å få direkte tilgang til informasjonen fra ERRIN, samt delta i arbeidsgruppemøtene.

ERRIN-møte om hydrogen: hvilken rolle har regionene i EUs nye politikk?

ERRIN sin arbeidsgruppe for energi og klimaendringer skal ha et møte med hydrogen som tema. Hvilken rolle har regioner i EUs politikktutvikling på hydrogenområdet? I tillegg vil det være informasjon om Clean Hydrogen Partnership 2023 utlysninger

Møtet foregår her i Brussel, men vil også være mulig å streamme (PS. ingen mulighet til å stille spørsmål).

Når? Torsdag 16. februar fra kl. 13:30-16:00

Send mail til tina@northnorway.org om du vil følge møtet digitalt eller få tilsendt info om møtet i etterkant.

Jobber du i Nordland eller Troms og Finnmark fylkeskommuner? Eller ved Nord universitet, UiT - Norges arktiske universitet, Salten regionråd, Tromsø kommune eller Norges råfisklag? Og synes dette høres interessant ut?

Send en epost til tina@northnorway.org for mer informasjon.

Arrangement

8. februar - European Framework Programme for R&I - Innovation Fund Synergies Workshop, digitalt

8.-9. februar - EU Arctic Forum and Indigenous People's Dialogue, Nuuk, Grønland

16. februar - European Innovation Ecosystem - Online info session

22.-24. mars - Summit of Barents Euro-Arctic Indigenous Sami People, Brussel

20.-22 juni - European Sustainable Energy Week, Brussel

ERRIN

Interessert i ERRIN-møter? Send mail til tina@northnorway.org

**NORTH
NORWAY**
EUROPEAN OFFICE

Følg oss også i sosiale medier og
våre nettsider for oppdateringer!

Har du arrangement du vil ha med på lista? Ta kontakt!
Vil du ikke motta vårt FoU-brev? Send en epost til tina@northnorway.org